

Samen Verantwoordelijk

**(Concept)Verkiezingsprogramma
2014 - 2018**

Samen voor de toekomst

Inleiding

Het CDA gemeente Losser¹ is een moderne christendemocratische volkspartij. Bij ons staat de gemeenschap centraal waarbij iedereen op zijn of haar manier verantwoordelijkheid draagt. Of het nu de verantwoordelijkheid is voor het gezin, de school, de buurt, de kerk, het bedrijf of de (sport-) vereniging: het CDA doet een beroep (appél) op iedereen om een steentje bij te dragen. Wij streven naar een gemeente waarin inwoners en organisaties/verenigingen zelf hun verantwoordelijkheid kunnen nemen. Niet de gemeente of het bedrijfsleven maakt de dienst uit, maar de gemeenschap die centraal staat. Een gemeenschap waar iedereen mee moet kunnen doen en niemand aan de kant hoeft te staan. Een gemeenschap die bovendien betrokken is en waar respect, fatsoen, integriteit, verantwoordelijkheid en zorg voor elkaar vanzelfsprekend zijn. De gemeentelijke overheid mag daarbij niet belemmerend werken maar is voorwaardenscheppend en ondersteunt initiatieven vanuit de bevolking.

Na moeilijke jaren begint het tij zich langzaam te keren in Losser. De financiële situatie ziet er weer wat rooskleuriger uit op middellange termijn en er komt meer ruimte voor nieuw beleid. We zullen echter op onze hoede moeten blijven. De nog steeds tegenvallende economische groei en de beperkte financiële middelen vragen om creativiteit. Niet alleen van het gemeentebestuur maar ook van de inwoners van Losser.

Bovendien krijgt ook onze gemeente de komende jaren extra taken vanuit het Rijk zoals begeleiding, persoonlijke verzorging en jeugdzorg (de decentralisaties). We krijgen daarvoor maar een beperkt budget. Om alles in goede banen te kunnen blijven leiden wil het CDA 5 bewegingen in onze gemeente in gang zetten:

Initiatieven van de burger voorop

1. **Van vrijblijvend naar betrokken:** Mensen maken hun leefomgeving.
2. **Van grenzen naar ruimte:** Minder regels en meer mogelijkheden.
3. **Van nazorg naar voorzorg:** Voorkomen is beter dan genezen.
4. **Van polarisatie naar participatie:** Iedereen doet mee.
5. **Van verbruiken naar waarderen:** Niet alles van waarde is in geld uit te drukken.

De CDA (kandidaat-)raadsleden willen zich ook de komende periode weer inzetten voor een leefbaar en zelfstandig Losser. We kunnen het echter niet alleen en hebben daarbij de hulp van alle inwoners van onze mooie gemeente hard nodig. We zijn **Samen Verantwoordelijk!**

¹ Daar waar in het vervolg van de tekst het CDA of CDA gemeente Losser staat wordt bedoeld: het **CDA voor de dorpen Beuningen, De Lutte, Glane (Glane-Beekhoek), Losser en Overdinkel**

1. Van vrijblijvend naar betrokken: Mensen maken hun leefomgeving

Ons ideaal is een gemeente waarin mensen zich thuisvoelen en hun persoonlijke bijdrage leveren. Dat vraagt om een overheid die mensen ruimte geeft en aanspreekt op hun verantwoordelijkheid voor zichzelf en hun omgeving. Dat vraagt ook om nieuwe vormen van betrokkenheid van inwoners, een ondersteunende overheid en om zekerheid voor mensen die zich niet zelf kunnen redden. Wij geloven in de vitaliteit van de lokale samenleving. Mensen maken hun leefomgeving.

1. Naar een ondersteunende lokale overheid

De gemeente Losser is allereerst een ondersteuner van de eigen initiatieven en prioriteiten van haar inwoners. In een betrokken samenleving nemen mensen met elkaar initiatieven om problemen aan te pakken. De gemeentelijke overheid moet daarbij dienstbaar en betrouwbaar zijn en ruimte bieden voor die initiatieven. Ook als daarvoor eigen regels moeten wijken. In een steeds complexer wordende samenleving kunnen problemen alleen worden opgelost door samenwerking. Dat betekent dat onze gemeentebestuurders positief staan ten opzichte van nieuwe initiatieven. Het vraagt ook dat we inwoners actief uitnodigen om mee te denken en mee te doen.

1.1. Samenlevingsgericht werken

Er kan meer gebruik gemaakt worden van de denkkraft van de inwoners en de bereidheid van velen om inspanningen te leveren voor een betere leefomgeving. Het is nu juist de politieke uitdaging de vitaliteit in de samenleving aan te boren en te benutten. Daarmee zetten we de beweging in van vrijblijvendheid (de gemeente weet het toch altijd beter) naar betrokkenheid. Dat vraagt een bepaalde manier van werken.

Aandacht voor bermonderhoud

Onderhoud wegen en groen

Met bewoners van een wijk of dorp wordt elk jaar het onderhoud van groen, straten en pleinen bekeken en besproken. Wensen die binnen het vastgestelde budget passen, worden door de gemeente dan ook vastgelegd en het onderhoudsprogramma wordt erop aangepast.

Inwoners en veiligheid

De inzet van politie wordt het beste lokaal geregeld. De burgemeester gaat in gesprek met inwoners om drie prioriteiten per wijk of dorp vast te stellen. Zo wordt gericht gewerkt aan leefbaarheid en een groter veiligheidsgevoel.

Dorpsraden investeren

De gemeente voert een actief dorpsradenbeleid. Ze stelt jaarlijks aan de raden een bedrag beschikbaar om naar eigen inzicht in de leefomgeving te investeren. Via de raden kunnen ook projecten aanbesteed worden.

Beheer maatschappelijke functies

Voorzieningen floreren wanneer inwoners zelf het beheer organiseren. Ook het uitvoeren van groenonderhoud is een mogelijkheid. De gemeente betaalt daarbij een vergoeding aan bijvoorbeeld de dorpsraad.

1.2. Leve de lokale cultuur

Samenleven komt vaak tot uitdrukking in wat inwoners cultureel met elkaar ondernemen. In onze gemeente is een veelzijdige basis van voorzieningen en instellingen. Het is niet zo dat cultuur pas cultuur is wanneer er subsidie aan wordt gegeven. Geschiedenis, archeologie, monumenten en immaterieel erfgoed dragen bij aan de identiteit van de gemeenschap. Bewaren wat waardevol is, is een gezamenlijke opdracht.

Cultuur op school

Jong geleerd

Ontmoeting met cultuur is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Cultuureducatie via scholen is een vertrekpunt van het culturele beleid. Alle instellingen dragen daaraan bij. Jonge talenten vinden daardoor hun weg naar grotere instellingen of culturele gezelschappen. Via het activeren van bevlogen vrijwilligers zou hier verder vorm aan gegeven kunnen worden.

Samenwerken voor cultuur

Het in stand houden van grote instellingen voor podiumkunsten en musea is in de eerste plaats een opgave voor centrumgemeenten. Het CDA is groot voorstander van koppeling van deze grote cultuurinstellingen aan kleinere voorzieningen in de omliggende gemeenten. Zo zou er een relatie kunnen liggen tussen de programmering in het Wilminktheater en het Openluchttheater Brilmansdennen.

1.3. Over grenzen van kennis heen

Nieuwe contacten vormen zich wel via nieuwe media. Bijvoorbeeld groepen mensen die interessegebieden met elkaar via het internet delen. Dit laat zien dat mensen elkaar nog steeds opzoeken. In het beleid heeft de gemeente oog voor deze ontwikkeling. Ze zet sociale media actief in om iedereen bij de woonomgeving te betrekken en mensen met verschillende achtergronden en culturen te laten participeren en te integreren. De gemeente bepleit waar dat kan actieve deelname aan het sport- en verenigingsleven.

Op de realisering van de Multifunctionele Accommodatie heeft Losser 17 jaar gewacht

1.4. Dienstverlenend werken

De dienstverlening en informatievoorziening moet snel en makkelijk toegankelijk zijn. Het CDA ziet inwoners niet als klanten, maar als burgers. Wat net zo goed betekent dat de gemeente zich op basis van hun ervaringen als dienstverlener zal moeten opstellen.

Avondopenstelling

De gemeente houdt rekening met de flexibele werktijden van mensen. Avondopenstellingen, het werken op afspraak en het bezoeken van ouderen die zelf niet naar de balie kunnen komen, zijn voorbeelden van klantgerichte dienstverlening voor alle inwoners.

Communicatie via telefoon en balie

Niet iedereen heeft internet of houdt ervan via internet te communiceren. De burger houdt de keuze hoe hij of zij contact met de gemeente wil: internet, telefoon of contact aan de balie.

Bereikbaarheid / informatie gemeente

Inwoners kunnen bij de gemeente terecht via telefoon, website of schriftelijk. Ook meldingen moeten via meerdere kanalen gedaan kunnen worden.

Digitale informatie en dienstverlening van de gemeente moet makkelijk vindbaar zijn, ook voor mensen met een beperking. Om die reden dient een goede gemeentelijke website te voldoen aan het waarmerk drempelvrij: d.w.z. ook toegankelijk voor (visueel) gehandicapten.

Zoveel mogelijk producten moeten door de inwoners digitaal verkregen kunnen worden.

Wel samenwerking, geen samenvoeging

1.5. Bestuurlijke schaal en betrokken burgers

Grootschaligheid en streven naar grote gemeenten zijn voor het CDA geen oplossing voor de vragen die nu op de gemeente afkomen. Het CDA staat voor een bestuur dat weet wat er leeft in de gemeenschap. We zijn dus voor een bestuur dat korte lijnen heeft met inwoners en vrijwilligers. Dat is ook bij samenwerking met andere gemeenten van groot belang.

De gemeente krijgen steeds meer taken te vervullen. Soms kan een gemeente die niet alleen aan, omdat het ingewikkelde zaken zijn (jeugdzorg) of omdat ze gemeentegrenzen overschrijden (arbeidsmarktfragen). Soms kiezen gemeenten voor samenwerking met andere gemeenten omdat het dan goedkoper kan. Samenwerking is dan ook een goede optie om als gemeente kwaliteit en continuïteit te kunnen leveren. Maar uitgangspunt moet steeds zijn dat de samenwerking niet leidt tot een grootschalige en afstandelijke organisatie. We streven naar een betrokken gemeente die haar inwoners kent, waar de gemeenteraad bereikbaar is en een afspiegeling kan blijven van de lokale bevolking.

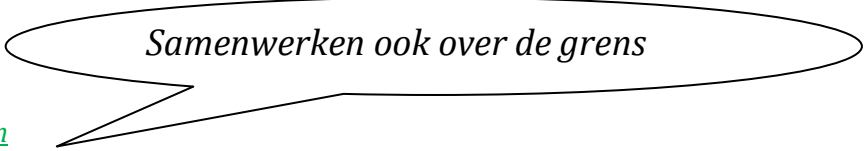
Bij regionale samenwerking gaan wij o.a. uit van de volgende uitgangspunten:

Dicht bij huis

De burger merkt in de dienstverlening weinig van hoe de zaken achter de schermen zijn georganiseerd. De eigen gemeente blijft altijd herkenbaar als aanspreekpunt. Men kan dicht bij huis terecht voor veel gemeentelijke zaken.

Overzichtelijk samenwerken

De gemeente en haar inwoners hebben geen belang bij een lappendeken van samenwerkingsverbanden op diverse gebieden. Daarom wordt er bij voorkeur met dezelfde partners en op het niveau van samenhangende taken samengewerkt.

Samenwerken ook over de grens

1.6. Over de grenzen

Losser is natuurlijk ook een Europese gemeente. Waar dat voor de hand ligt, zoeken wij de samenwerking in de Euregio.

2. Van grenzen naar ruimte: Minder regels en meer mogelijkheden

Als we terugkijken op de afgelopen jaren zien we, dat de overheid steeds meer taken op zich heeft genomen. En we zien dat de overheid daarbij steeds meer is gaan regelen en voorschrijven. Vaak met de beste bedoelingen. Als er een incident is, is de eerste publieke reactie vaak: 'Daar moet de overheid eens wat aan doen!' We willen deze trend keren en mensen meer verantwoordelijkheid laten nemen. Dat vraagt bestuurlijke moed, want het betekent dat mensen vaker op hun gezond verstand worden aangesproken in plaats van op regels en voorschriften. Dat betekent echt zeer terughoudend zijn met het maken van regels.

2.1. Ruimte geven aan lokale bedrijven

In een betrokken samenleving nemen burgers, maatschappelijke organisaties én bedrijfsleven samen initiatieven om problemen op te pakken. Bedrijven maken deel uit van die samenleving. Het CDA wil bedrijven ruimte bieden. Daarom bevorderen we maatschappelijk betrokken ondernemen. Toegevoegde waarde voor alle partijen, oftewel een win-win-situatie, is daarbij het uitgangspunt. Dat vraagt er in veel gevallen om dat specifieke regels zoveel mogelijk worden vervangen door algemene regels.

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Betrek ondernemingen bij sociale uitdagingen. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie. Bijvoorbeeld bij de eisen binnen het aanbestedingsbeleid voor het in dienst nemen van arbeidsgehandicapten.

Meer eigen verantwoordelijkheid

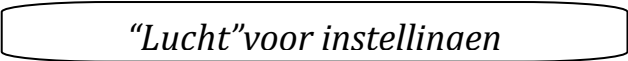
Geen 100 procent toezicht bij bouwen

Wie een woning bouwt of verbouwt, heeft ook een eigen verantwoordelijkheid. De gemeente gaat kijken wanneer toezicht nog nuttig is. Wanneer de risico's zo klein zijn dat toezicht alleen vertraagt en tot extra kosten leidt, blijft toezicht achterwege.

Minder vergunningen

Het CDA wil het aantal vergunningen terugbrengen. Te veel wordt nog aan specifieke regels gebonden. Ook hier meer algemene kaders stellen en kijken wat ook aan de verantwoordelijkheid van de burger kan worden overgelaten. Deregulering is hier het devies.

2.2. Ruimte geven aan professionals

“Lucht” voor instellingen

Meer doen en minder administratieve lasten voor instellingen, dat is het uitgangspunt als het om maatschappelijke instellingen gaat. Dit kan vaak door een eenvoudiger subsidiebeleid of een ruimer ontheffingenbeleid. Maar durf ook los te laten. Stuur meer op wát een instelling moet doen in plaats van hóé dat gedaan moet worden. Het vraagt van de gemeenteraad om vertrouwen in de professionals.

Minder leges

Er moet een goed evenwicht zijn tussen waar we wel en niet leges heffen, met name bij evenementen. Acties van verenigingen, instellingen en kleine buurtfeesten moeten zo min mogelijk door specifieke regelgeving en legesheffing gehinderd worden. Algemene regels voorkomen wildgroei in regelgeving.

Opstartsubsidies

Waar de gemeente subsidies verstrekt zijn deze eenmalig of slechts bedoeld als een opstartsubsidie voor een project dat zich daarna zelfstandig kan bedruipen.

Eerst uitproberen

Liever proefdraaien met een nieuwe aanpak in samenspraak met de mensen om wie het gaat, dan eerst een dikke nota schrijven. Laat alle betrokkenen leren van de praktijk voordat de personen die van de dienstverlening gebruikmaken met nieuwe regels te maken krijgen.

Behoud leefbaarheid in onze kernen

2.3. Zuinig zijn op onze ruimte

De afgelopen decennia hebben laten zien dat de stedelijke agglomeraties steeds verder groeien, zeker afgezet tegen het landelijk gebied. Er is in sommige delen van ons land tegelijkertijd sprake van bevolkingskrimp. Ruimtelijk beleid vraagt zorgvuldige afstemming op de behoefte aan ruimte voor wonen, werken en recreëren.

Dat zal per gebied naar zijn aard verschillen. De leefbaarheid in het landelijk gebied komt op sommige plekken onder druk te staan. Terwijl juist de leefbaarheid, met dank aan de sterke sociale cohesie, in het landelijk gebied één van de sterke punten is. Volgens het CDA dienen naast de bestaande land- en tuinbouw andere economische dragers gezocht te worden, waaronder ondernemers die een zorgboerderij willen realiseren.

Lokale woningmarkt in beweging krijgen

De woningbouw heeft het nog steeds moeilijk. Het bevorderen van de doorstroom op de lokale woningmarkt vraagt maatwerk. In plaats van nieuwbouw voor starters en senioren (woningen volgens Woonkeur) kan ook gedacht worden aan een subsidie voor starters en faciliteiten voor ouderen die een bestaande woning kopen en in het geval van ouderen hun woning achterlaten voor jongeren. Goed luisteren naar de vraag is daarom essentieel. Ook grotere nieuwbouw- of bestaande projecten kunnen in delen worden opgeknipt (flexibel bouwen) om aan de vraag te kunnen voldoen en op maat woningen aan te bieden.

Meer dan ooit is samenwerken van groot belang. Het CDA zoekt nieuwe vormen van samenwerking tussen gemeente, corporaties, ontwikkelaars en zorg- en welzijnsaanbieders, om zo bovengenoemde doelgroepen te helpen aan een betaalbare c.q. geschikte woning (ook huurwoningen in het middensegment en duurdere).

Collectief opdrachtgeverschap

Het CDA is voorstander van collectief particulier opdrachtgeverschap, waarbij de toekomstige bewoners gezamenlijk hun nieuwe buurt vormgeven. Waar daaraan behoefte is, kunnen minder grote huizen gebouwd worden, met een flexibele indeling. Denk bijvoorbeeld aan een huis met mogelijkheden voor het bouwen van een toekomstige tweede of eventueel derde bouwlaag als er gezinsuitbreiding komt of anderszins de behoefte aan ruimte toeneemt. Bewoners moeten meer zelf kunnen bepalen, bijvoorbeeld door 'achter de gevel bouwen',

waarbij de gemeente flexibele bestemmingsplannen hanteert. Hierbij moet ook gedacht worden aan mantelzorgwonen en woningen voor drie generaties.

Bedrijventerreinen

Het herstructureren van bedrijventerreinen krijgt voorrang op de aanleg van nieuwe terreinen. De locaties in De Lutte, Overdinkel en Losser zijn voorbeelden van waar herstructureren en verplaatsen aan de orde zouden kunnen zijn. De gemeente moet tijdig op zoek naar nieuwe kleine bedrijfslocaties.

Voorzieningen in krimpgebieden

De grootste zorg in krimpgebieden is het behoud van voorzieningen. Het CDA wil inzetten op een aanpak van verschillende kanten. Wat wonen betreft, dient nieuwbouw afgestemd te zijn op de behoefte van bestaande bewoners. Initiatieven van bewoners om voorzieningen in stand te houden, met inzet van vrijwilligers, worden aangemoedigd. Lokale regelgeving of beperkte kosten voor de gemeente moeten daarbij geen belemmering vormen.

De Lutte. Mooi voorbeeld van goede inpassing. De Heurne: St. Plechelmusschool en Kindcentrum

Krimp en onderwijs

Het CDA is voor het behoud van basisscholen in kernen als daarvoor lokaal draagvlak is. Het kwalitatieve aspect is daarbij van groter belang dan het kwantitatieve aspect

Een leefbare kern is aantrekkelijk voor ondernemers

Leefbare kleine kernen

Een woningbouwprogramma voor starters en senioren is van belang voor de leefbaarheid. Samen met woningcorporaties wordt gekeken naar woonkostenbesparende duurzaamheidsmaatregelen, gedifferentieerde grondprijzen en ondersteuning bij het bouwen. Elk dorp heeft zijn eigen ontmoetingsplek.

Passende nieuwbouw

Nieuwbouw moet passend zijn bij het karakter en de sterke kanten van het dorp. Kleine bedrijvigheid in of bij een woning moet niet belemmerd worden door ruimtelijke regels van de gemeente. Dat geldt ook voor uitbouwen aan een bestaande woning om beter te kunnen voldoen aan wonen met zorg aan huis.

- Rekening houden met woningbehoefte in Beuningen
- Herontwikkelen terrein bibliotheek en peuterspeelzaal in De Lutte
- Kulturhus in Losser
- Multifunctionele hal in Losser
- Kulturhus in Overdinkel
- Levensbestendig bouwen

De Mauritsbrug in Beuningen

3. Van nazorg naar voorzorg: voorkomen is beter dan genezen

Als er iets misgaat in een mensenleven, is er in onze samenleving een vangnet. Op het gebied van werkloosheid, ziekte, beperking en bij schulden. Teveel is de nadruk komen te liggen op het geld dat de overheid in deze regelingen wil steken. Het CDA wil deze trend keren door ook te kijken naar wat mensen zelf of met elkaar kunnen doen om onnodige zorg te voorkomen.

Gezond leven, steeds blijven leren en jezelf ontwikkelen zijn onderdelen van het actief deelnemen aan de samenleving. Door preventie wordt ook het beroep op dure voorzieningen beperkt. Dat is nodig zodat die kunnen blijven bestaan voor mensen die het écht nodig hebben. De gemeente investeert op haar beurt in het signaleren van gezondheidsproblemen en vereenzaming.

3.1. Zorg efficiënt én dichtbij

In de zorg is voorkomen bij uitstek beter dan genezen. Dat vraagt om een zo gezond mogelijke levensstijl. Om investeren in voorzieningen die sport en bewegen stimuleren en goede voorlichting om ongezond gedrag tegen te gaan. Het vraagt vroegtijdige signalering als er iets mis dreigt te gaan met kinderen.

Als het gaat om het voorkomen van ziekte en het behoud van welzijn, stellen we de levensloopbenadering centraal. Die benadering gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van iedere burger voor de gewenste kwaliteit van het leven, nu en op latere leeftijd. De gemeente ondersteunt waar nodig de zelfredzaamheid van burgers en voorziet in een woon-, zorg- en welzijnsomgeving voor ouderen en voor hen die leven met beperkingen.

Vereenzaming tegengaan

Vereenzaming is een groot risico als ouderen langer zelfstandig blijven wonen. Het CDA zet in op het betrekken van ouderen bij activiteiten. De ouderenbonden, vrijwilligers en mantelzorgers spelen hierbij een grote rol. Actieve voorlichting door huisbezoek aan 75-plussers kan een goed middel zijn. **Professionals in de zorg zijn ook hier belangrijk in verband met signalering.**

Noaberschap nieuwe stijl

Onderlinge contacten stimuleren

De gemeente steunt initiatieven die contacten met ouderen tot stand brengen. Een actieve en regisserende rol is daarbij gepast, waarbij de maatschappelijk stage of 'gezinnen die ouderen adopteren' als voorbeelden kunnen gelden. Veel kinderdagverblijven organiseren ontmoetingen tussen kleine kinderen en ouderen. Bij nieuwe locaties voor kinderopvang kan de gemeente op de mogelijkheden daarvoor wijzen.

Zorg in de buurt

Zorg moet zo dicht mogelijk bij huis worden georganiseerd. Zorg en welzijn op dorpsniveau maakt het mogelijk om de eigen kracht van burgers te stimuleren en de directe omgeving van burens en vrienden daarin te betrekken. Om dit goed te ondersteunen vraagt dit om nieuwe afspraken tussen professionals, gemeente en betrokkenen.

Mantelzorgers ontlasten

Ondersteuning van mantelzorgers door respijtzorg, emotionele en praktische hulp, is van groot belang.

Slimme zorg

Innovatieve technische oplossingen kunnen inwoners enorm ondersteunen. Mantelzorgers kunnen via een website het overzicht van alle voorzieningen beter bewaken. Steeds meer ouderen kunnen uit de voeten met internet.

Bereikbaarheid voorzieningen

Voorzieningen moeten voor ouderen goed bereikbaar zijn.

3.2. Een goed begin is het halve werk

De gemeente wordt niet alleen verantwoordelijk voor het jongerenwerk maar ook voor de jeugdzorg. Het CDA ziet lokaal jeugdbeleid als het startpunt voor het voorkomen van veel sociale problemen in de toekomst. Een goed begin in het leven is het halve werk. Een goed begin voor de nieuwe jeugdzorgtaak van de gemeente is dat ook. Daarbij wordt o.a. samenwerking gezocht met de onderwijsinstellingen en huisartsen in de gemeente. Vroeg ingrijpen in problematische gezinssituaties past bij de keuze voor voorzorg boven nazorg. De samenwerking in Twents verband zal daarbij haar vruchten moeten afwerpen.

Jeugdzorg wordt vanaf 2015 een taak van de gemeente

Het CDA ziet kansen om de jeugdzorg eenvoudiger en effectiever te maken. Het accent moet liggen op het voorkomen van problemen en vroegtijdige signalering als er iets misgaat. Het op peil houden van algemene jeugdvoorzieningen zoals de kinderopvang, jeugdgezondheidszorg, scholen, sportclubs en jongerenwerk voorkomt dat te veel jongeren gebruik moeten maken van jeugdzorg.

Gezinnen kennen

De gemeente investeert in informatie over de gezinnen die al ondersteuning krijgen en weet wie de ondersteuning verleent. De gemeente grijpt de kans om het totaal aan instellingen rond jeugdzorg op elkaar af te stemmen. Zij doet dat in samenwerking met andere Twentse gemeenten. Hierbij neemt de gemeente Losser haar verantwoordelijkheid voor een goede jeugdzorg voor de kinderen uit onze gemeente. Daarmee wordt voorkomen dat de hulp aan jongeren blijft steken in discussies tussen instellingen.

Ouders en opvoedingsvragen

Het Centrum voor Jeugd en Gezin blijft zich bezighouden met de ondersteuning van die ouders die concrete opvoedingsvragen hebben. Het Centrum stimuleert ook contacten tussen ouders die elkaar behulpzaam kunnen zijn. Het Loesloket (www.Loes.nl) is hierbij een waardevolle digitale vraagbaak.

Sport is gezond en vormend

Sportdeelname van jongeren is gezond en gaat overgewicht tegen. Daarnaast bevordert deelname aan sport teamgeest en leren jongeren zich inzetten voor elkaar. Het CDA stimuleert jeugd lidmaatschap en kijkt samen met verenigingen naar mogelijkheden om jongeren van 16 tot 18 jaar actief te houden.

Waardering voor vrijwilligers

Kanjers van de gemeente Losser

Jaarlijks worden er spelden uitgereikt aan personen, jongeren en ouderen, die zich actief hebben ingezet voor de samenleving. Volwassenen en jongeren worden in het zonnetje gezet en zo bedankt voor hun inzet voor de gemeente Losser.

3.3. Ondersteuning voor ouderen

Mensen worden gemiddeld ouder en het aantal ouderen neemt toe. Tegelijkertijd blijven ouderen langer gezond en actief en hebben zij gemiddeld meer te besteden dan vroeger. Actieve en zelfstandige ouderen zijn van belang voor de samenleving. De gemeente werkt aan langer zelfstandig wonen en zelfredzaamheid door te investeren in een levensloopbestendige infrastructuur en passende woningen.

Naast dit fysieke aspect moet er ook aandacht zijn voor het geestelijk welzijn. Ontmoeting en tegengaan van vereenzaming zijn daarbij belangrijke aspecten.

Ouder kunnen worden in eigen omgeving

Levensloopbestendig wonen

Bij nieuwe (ver)bouwprojecten dient meer aangesloten te worden bij de woonwensen van ouderen: zogenoemde kangoeroewoningen, woongroepen en levensloopbestendige woningen. Een betere afstemming met Domijn, projectontwikkelaars, huisartsen en zorginstellingen maakt dit ook mogelijk.

Bewegen in de buurt

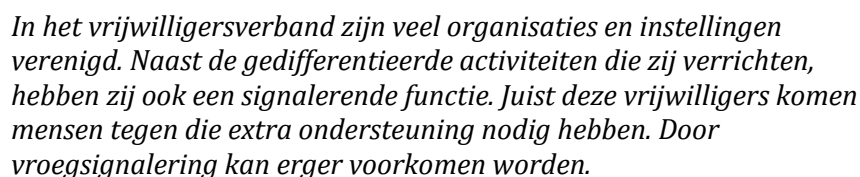
De openbare ruimte kan uitnodigend worden ingericht om een (korte) wandeling te maken. Dat kan door routes van diverse afstanden voor ouderen zichtbaar aan te geven en voldoende bankjes om af en toe even uit te rusten.

Deelname door mensen met een beperking

Het hebben van een beperking moet niet betekenen dat mensen niet deel kunnen nemen aan het maatschappelijk verkeer. Het CDA is voorstander van de aanpak, waarbij samen met de WMO-medewerker gekeken wordt hoe iemand met een beperking door eigen inzet of inzet van het eigen sociale netwerk optimaal kan functioneren.

Welzijn.

Het is belangrijk mensen betrokken te houden bij hun omgeving. Het organiseren van activiteiten en het regelen van ontmoetingsplekken voorkomt eenzaamheid en bevordert betrokkenheid. Dit kan alleen samen met inwoners georganiseerd worden.

In het vrijwilligersverband zijn veel organisaties en instellingen verenigd. Naast de gedifferentieerde activiteiten die zij verrichten, hebben zij ook een signalerende functie. Juist deze vrijwilligers komen mensen tegen die extra ondersteuning nodig hebben. Door vroegsignalering kan erger voorkomen worden.

3.4. Onveiligheid voorkomen en bestrijden

Veiligheid is een fundamenteel recht voor elk mens. De overheid heeft als enige het recht dwangmaatregelen te nemen om de veiligheid in de samenleving te verzekeren. Maar veiligheid is wel een zaak van iedereen.

De veiligheid van een samenleving hangt samen met de sociale verantwoordelijkheid die mensen in hun eigen omgeving willen nemen. Een benadering van veiligheid die verdergaat dan de inzet van politie is de enige duurzame manier om de lokale samenleving veiliger te maken. Of om onveiligheid in de toekomst te voorkomen.

Politie in de buurt

Het politiebureau of een andere vorm van direct contact met de politie moet dicht bij huis blijven en publieksvriendelijke openingstijden hebben. Aangifte doen via internet wordt bevorderd. De wijkagent moet zichtbaar zijn voor de buurt en 80 procent van zijn of haar tijd in de buurt actief zijn.

Vrijwillige politie

Door de vrijwillige politie kunnen burgers een waardevolle bijdrage leveren aan de veiligheid in hun eigen omgeving. De vrijwillige politie kan worden ingezet bij evenementen en toezicht op straat.

Alcoholbeleid

Bij veel gevallen van overlast speelt alcohol een rol. De leeftijdsgrens van 18 jaar voor aankoop van alcohol wordt streng gehandhaafd in samenspraak met de winkeliers en de horeca.

Voor alcohol en drugs is voorlichting aan ouders belangrijk om hen op hun verantwoordelijkheid aan te kunnen spreken. Problematisch alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar dient te worden aangepakt. De gemeente zal hierop samen met de ouders, scholen en de verkopers van alcohol (supermarkten, cafés, sportkantines etcetera) een proactief beleid voeren en optreden als de regels worden overtreden.

Vandalisme

De gemeente herstelt binnen twee werkdagen kleine vernielingen in de openbare ruimte. Om inwoners bewust te maken van de impact van vandalisme wordt jaarlijks een overzicht van de gemaakte herstellkosten gepubliceerd. De schade wordt zo mogelijk verhaald op de daders.

Samenwerking

Om incidenten te voorkomen en aan te kunnen pakken brengt de gemeente samenwerking tot stand tussen welzijnsinstellingen, GGD, GGZ, maatschappelijk werk, politie en veiligheidshuizen. Dat kan door bijvoorbeeld de nodige voorwaarden te stellen aan subsidies.

Brandweer en brandpreventie

Vrijwilligers zijn onmisbaar voor de brandweer. Zij kennen de omgeving goed, zorgen voor betrokkenheid bij de woonplaats en houden de brandweezorg betaalbaar. De jaarlijkse brandweerrapportages moeten inzicht verschaffen in het wel en wee van de (lokale)

vrijwilligers bij de brandweer. Daarvoor worden regelmatig tevredenheidsonderzoeken bij de (regionale) brandweer gehouden.

Brandpreventie moet hoog op de agenda staan. Het installeren van rookmelders wordt bevorderd door voorlichting. Extra controles vinden plaats bij particuliere kamerverhuur.

Sociale veiligheid.

Naast fysieke veiligheid is de sociale veiligheid van groot belang. Het stimuleren van Burgernet en het stimuleren van initiatieven tot plaatsing van AED's zijn hier voorbeelden van.

Rampenbestrijding

De gemeente moet zich voorbereiden op eventuele incidenten en crises. Dan moet de organisatie er staan. Dat vraagt goede (regionale en internationale) afspraken en veel oefenen met de politie en de hulpdiensten.

4. Van polarisatie naar participatie: Iedereen doet mee

Naast rechten ook plichten.

Het CDA streeft naar een samenleving waarin iedereen erbij hoort en zijn of haar steentje bijdraagt. Talenten zijn niet evenredig verdeeld. Dat vraagt erom dat er steeds werk wordt gemaakt van een lokale samenleving waarin mensen niet worden uitgesloten. Het CDA bevordert dat mensen elkaar leren kennen waarmee vooroordelen worden voorkomen. Werk is een middel bij uitstek om deel te nemen aan de samenleving en verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leven of het eigen gezin. Naast de nodige solidariteit spreken we mensen ook aan op hun persoonlijke verantwoordelijkheden. Rechten en plichten gaan dus hand in hand.

Niemand moet zich in de steek gelaten voelen

4.1. Maatschappelijke ondersteuning

Het gemeentelijk WMO-beleid is gebaseerd op drie uitgangspunten: iedereen doet mee, problemen voorkomen (door preventie en vroege signalering) en problemen waar nodig oplossen (door individuele ondersteuning).

Daar waar mensen niet in staat zijn om geheel op eigen kracht deel te nemen aan de samenleving staat de gemeente garant voor een passende compensatie. Daarbij bepalen niet de professionals of de gemeente wat mensen nodig hebben, maar verwoorden mensen dat zelf in een open gesprek met de WMO-medewerker.

De gemeente krijgt op termijn extra taken rond ondersteuning en persoonlijke verzorging. Daar wordt in de plannen van het kabinet fors op bezuinigd. Ook het jarenlang bestaande recht van ouderen op lijfgebonden zorg en verpleging wordt afgeschaft.

Consulenten

Een WMO-consulent denkt mee en bemiddelt bij het vinden van de best mogelijke oplossing. De gemeente zorgt voor de beschikbaarheid van een voldoende passend en kwalitatief goed aanbod. Maatwerk betekent dat voor vergelijkbare gevallen verschillende oplossingen gezocht kunnen worden.

Eigen budget

Financiering van ondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats door niet de instelling (dus het aanbod van ondersteuning) te financieren, maar door de vraag van mensen te financieren. Dit kan door diverse vormen van persoonsvolgende financiering zoals een persoonsgebonden budget of een persoonsvolgend budget of vouchersysteem waarmee zorg kan worden ingekocht wanneer de persoon daarvoor kiest.

Menselijke maat

Niet waar iemand recht op heeft moet leidend zijn, maar waar iemand mee is geholpen. Met die instelling kunnen kosten bespaard worden zodat het aanbod voor iedereen bereikbaar blijft.

4.2. Welzijn

Leeftijd, lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen mogen geen belemmerende factor zijn voor deelname aan de samenleving. We staan voor een samenleving, waarin iedereen erbij hoort. Zo'n samenleving kan niet eenzijdig door de overheid worden gecreëerd. Iedereen die deel uitmaakt van de samenleving is daarvoor nodig. Dat begint bij het gezin en de directe woonomgeving. Maar ook op school, in het bedrijfsleven, in de sport en in het uitgaansleven is het belangrijk dat iedereen erbij hoort en niemand wordt buitengesloten. Door te stimuleren dat inwoners al jong sociaal betrokken worden wordt een goede basis gelegd voor participatie en voorkomen van eenzaamheid op latere leeftijd.

Het CDA wil initiatieven ondersteunen die rekening houden met integratie tussen mensen met beperkingen en mensen die ongehinderd aan de samenleving kunnen deelnemen. Het welzijnswerk in de gemeente kan hierin een stimulerende functie hebben. Dat betekent dat het CDA beperkt activiteiten ondersteunt waar uitsluitend specifieke doelgroepen welkom zijn, maar activiteiten ondersteunt waarbij mensen met beperkingen zich welkom voelen en worden opgenomen in de reguliere samenleving.

Overdinkelsche Veld, tevens speelgelegenheid achter Pax Christischool in Overdinkel

Efficiënt gebruik van accommodaties

Er zijn in wijken veel verschillende accommodaties bijvoorbeeld voor sport, zorg, welzijn en onderwijs. Deze worden allemaal voor het afzonderlijke eigen doel gebruikt: het welzijnspand voor alleen welzijnsactiviteiten, sportaccommodaties alleen voor sport enzovoorts. Dit is niet efficiënt. Gezamenlijk gebruik verdient de voorkeur, boven leegstand. Mensen leren elkaar zo beter kennen. Ze zijn meer betrokken bij elkaar en hebben meer voor elkaar over. Vrijwilligers nemen het heft in handen en worden 'eigenaar' van hun initiatief. Hiermee worden verenigingen ook bepalender in wat er in een wijk of buurt gebeurt.

Voedselbanken

Voedselbanken zijn een gegeven, maar moeten wel een tijdelijke oplossing blijven. Bezoekers van de voedselbank hebben vaak meer problemen tegelijk, zoals werkloosheid en schulden. Zij worden actief benaderd om deel te nemen aan het schuldhulpverleningstraject en/of het zoeken van werk. Zo kan de voedselbank ook voor hen een tijdelijke voorziening blijven.

Sleutelfiguren en instellingen in het dorp

De gemeente werkt bij het uitvoeren en maken van nieuw beleid samen met de mensen die weten wat er in buurten speelt. Dat kunnen instellingen zijn als het Rode Kruis, diaconieën, caritas, de Zonnebloem en dergelijke. Het kunnen ook mensen zijn die de buurt goed kennen en door de bewoners vertrouwd worden als sleutelfiguren. Hun mening wordt actief door de gemeente gevraagd.

Speelterrein in Glane.

Iedereen doet mee

4.3. Weer aan het werk

Werkloosheid is een groeiend probleem voor mensen. De economische omstandigheden maken de oplossingen lastiger. Toch blijft werk de belangrijkste factor om erbij te horen. Ons uitgangspunt is: of je bent aan het werk, of je levert een bijdrage door vrijwilligerswerk of dagbesteding. Meer mensen zullen op een effectieve manier van de bijstand naar nieuw werk begeleid moeten worden.

Bijzondere positie van jongeren / Jeugdwerkloosheid

De aanpak van jeugdwerkloosheid heeft de prioriteit. Om jongeren uit een uitkering te houden worden zij ondersteund, waarbij wordt ingezet op training, scholing, werkervaringsplaatsen en aanvullingen op het loon wanneer zij niet volledig kunnen werken. Met inzet van leerplicht en via regionale afspraken wordt voorkomen dat jongeren het onderwijs zonder startkwalificatie verlaten.

Voor wat hoort wat

Tegenprestatie

De gemeente verplicht mensen die een bijstandsuitkering ontvangen, en niet in een re-integratietraject zitten, tot het leveren van een tegenprestatie. Dit kan in de vorm van vrijwilligerswerk. Een combinatie met de WMO is dan mogelijk, maar er zijn wel grenzen.

Werkgeversteam

Het opbouwen van een goede relatie met het bedrijfsleven is een voorwaarde voor het begeleiden van mensen van bijstand naar werk. Een speciale opdracht is hier weggelegd voor de afdeling Werk, Inkomen en Zorg (WIZ). Zowel voor het plaatsen van mensen vanuit de sociale werkvoorziening als voor het bieden van nieuwe kansen voor mensen die in de bijstand zitten is een goed contact met werkgevers van groot belang.

Loonkostensubsidies

Het bieden van een aanvulling op de loonkosten en het 'ontzorgen' van werkgevers zijn middelen om werknemers met een beperking aan de slag te krijgen bij reguliere werkgevers. Maatwerk om een goede match te maken tussen werkgever en werknemer is het uitgangspunt.

De school: meer dan onderwijs alleen

4.4. Goed onderwijs

Niets heeft zoveel impact op een goede sociale integratie als onderwijs. Onderwijs vergroot de kansen van kinderen, jongeren en ouderen. De bevoegdheid van de gemeente op het gebied van onderwijs is niet groot. Dat geeft veel scholen de positieve vrijheid om zelf te bepalen hoe goed onderwijs eruitziet. Wel zijn scholen partners bij het signaleren en oplossen van problemen. Er is extra aandacht nodig voor sociale uitsluiting van kinderen en het verbeteren van leerprestaties.

Schoolgebouwen

De gemeente is een betrouwbare partner als het om de (nieuw)bouw van scholen gaat. Het geld voor groot onderhoud gaat rechtstreeks naar schoolbesturen. Ook op het gebied van bouw kan de gemeente meer op basis van vertrouwen werken door de gemeente niet zelf, maar de scholen een huisvestingsplan te laten maken. Of door de Rijksmiddelen rechtstreeks aan scholen of schoolorganisaties ter beschikking te stellen. Multifunctioneel gebruik van de scholen staat daarbij voorop. Het CDA streeft naar een brede buurtschool als spil in het dorp en de buurt. Het is een ontmoetingsplek die ook 's avonds en in het weekend optimaal benut wordt. Het vergroot de sociale samenhang en het gevoel van veiligheid.

Leerlingenvervoer

Bij leerlingenvervoer staat het belang van het kind voorop. Dit ontheft de ouders niet van hun verantwoordelijkheid om ook hun bijdrage hieraan te leveren.

Keuzevrijheid van ouders

Het CDA staat voor de keuzevrijheid van ouders als het om scholen gaat. De vrijheid om te kunnen kiezen tussen bijzondere of openbare scholen moet blijven bestaan.

School in de buurt

Schoolgebouwen in woonwijken kunnen ook na sluitingstijd hun onderwijsfunctie behouden. Doordat het schoolplein openbaar speelterrein is. Of door er bijvoorbeeld 's avonds onderwijs of cursussen aan te bieden.

5. Van verbruiken naar waarderen: Niet alles is in geld uit te drukken

Alles in onze omgeving moet op waarde geschat worden. Ook als het niet meteen in geld valt uit de drukken. De leefbaarheid in onze kleine kernen is onbetaalbaar. Dat geldt ook voor ons landschap, voor onze kleine detailhandel of de boerenbedrijven die vaak al decennia aan het dorp verbonden zijn. CDA'ers zijn rentmeesters van wat van waarde is. Daarin zit ook economische potentie. Wat de natuur geeft kan ook voor innovatie en nieuwe energie ingezet worden. Het draaiende houden van de lokale economie hoort daarbij. Er hoeft geen tegenstelling te zijn tussen duurzaamheid en economische ontwikkeling. Ook dat laatste is nodig voor groeiende werkgelegenheid.

5.1. Gezonde lokale economie

Een samenleving waarin iedereen erbij hoort heeft behoefte aan een gezonde economie en goede werkgelegenheid. Hoewel de gemeente slechts deels de economische ontwikkeling kan beïnvloeden, is vooral het midden- en kleinbedrijf (MKB) afhankelijk van lokale keuzes. Zonder groei van de lokale economie komt er geen werkgelegenheid bij. De gemeente creëert randvoorwaarden voor die noodzakelijke groei en ondersteunt bedrijven. Maar zij gaat niet voor de individuele ondernemer keuzes maken.

Detailhandel belangrijk

Detailhandel, midden- en kleinbedrijf

De kleine detailhandel, met name de zelfstandige, staat onder druk. Maar hij bepaalt wel het succes van het dorpshart. De gemeente gaat bij (ver)bouwplannen van winkeliers terughoudend om met welstandseisen. Als een bedrijf ergens niet binnen de regels past laat de gemeente het daar niet bij, maar zoekt met de ondernemer actief mee naar andere mogelijkheden.

Zelfstandigen zonder personeel

Voor zelfstandigen zonder personeel wordt het in de bestemmingsplannen makkelijker gemaakt om een eigen bedrijf aan huis te vestigen. Het aanbestedingsbeleid is zodanig vormgegeven dat, binnen de EU-regels, rekening wordt gehouden met plaatselijke ondernemers.

5.2. Vitaal Platteland.

Een gezonde agrarische sector staat of valt met een leefbaar platteland. Het CDA zet zich in voor een vitaal buitengebied. Wij streven naar een goede balans tussen natuur, landbouw en recreatie. Een buitengebied waar plaats is voor de boer, de inwoners en de toerist. We hechten waarde aan de eigenheid van onze dorpen. Naast een sterke agrarische sector in onze gemeente zijn ook de hotels en de (andere) recreatiebedrijven in het buitengebied, met name in De Lutte, belangrijk voor zowel de economie als de leefbaarheid van het platteland.

Bestaande agrarische bedrijven

Het CDA wil bij noodzaak van groei vooral inzetten op hervestiging van bestaande agrarische bedrijven als er sprake is van een conflict met de leefomgeving, natuur of milieu.

Landbouwgrond

Noodzakelijke vergroting van boerenbedrijven kan de komst van grotere stallen betekenen. Een kwalitatieve inpassing in het landschap van deze, uiteraard diervriendelijke, stallen is een vereiste. Het CDA is terughoudend bij de teruggave van landbouwgronden aan de natuur.

Functieverandering

Als een agrarisch bedrijf stopt komt er vaak een groot pand leeg te staan. We zijn in die gevallen voorstander van een nieuwe bestemming. Door bijvoorbeeld wonen mogelijk te maken. Of door de ruimte te geven aan een combinatie van wonen en ondernemen en/of andere vormen van eigentijds ondernemerschap.

Hobbyboeren

Voor hobbyboeren in het buitengebied wordt flexibeler omgegaan met de regels in het bestemmingsplan voor schuilgelegenheden en agrarisch medegebruik.

Hondenbeleid

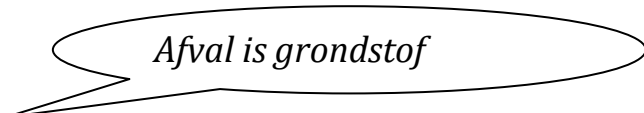
Bij hondenbeleid gaat het vooral om het gedrag van de baasjes. Zij dienen hondenpoep op te ruimen en hun hond weg te houden van kinderspeelplaatsen. Voor de honden zelf moeten voldoende uitreengebieden aanwezig zijn.

5.3. Nieuwe groene energie

Niet alleen gebruiken maar ook bewaren is het uitgangspunt. Natuur, grondstoffen, energie, voedsel en afval hebben een waarde. Als we dit belangrijk vinden, moeten we het anders gaan doen. Wij streven ook lokaal naar een balans tussen mens, milieu en een gezonde economie. We stellen ambitieuze en haalbare milieudoelen. We betrekken lokale bedrijven en vooral ook de inwoners bij de overgang naar een duurzaam ingerichte gemeente. Om duurzaamheid niet slechts een project van de overheid te laten zijn, kiezen we als CDA voor spontane projecten op de schaal van de wijk.

Zelf energie opwekken

Geef burgers die zelf energie opwekken de ruimte. Neem barrières weg bij initiatieven van buurten, verenigingen, corporaties en bedrijven. Samen met de gemeente kunnen afspraken over te leveren prestaties worden vastgelegd.

Afval is grondstof

Afval

De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen van afval. In de overeenkomst met de inzamelaar wordt gestreefd naar zoveel mogelijk recycling van afvalproducten. De reststroom die overblijft wordt bij voorkeur gebruikt om energie op te wekken. Het streven moet zijn: 1) voorkomen van afval, 2) hergebruik en 3) recycling.

Zwerfafval terugdringen

Ondergrondse afvalbakken maken een wijk of dorp schoner en netter. Ze voorkomen zwerfafval. Daarnaast kan de gemeente de inzameling van zwerfafval aanmoedigen door

vrijwilligers te faciliteren, bijvoorbeeld door materiaal voor de inzameling gratis ter beschikking te stellen.

5.4. Wel in geld uit te drukken

Het grootste deel van de gemeentebegroting bestaat uit geld dat via de Rijksoverheid komt. Slechts een beperkt aandeel komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door de inwoners van onze gemeente. We hebben de overtuiging dat we ook duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Nog veel nadrukkelijker in tijden van bezuinigingen. Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.

Sparen en weerstandsvermogen

De hoogte van de gemeentelijke uitgaven en investeringen vormen geen doel op zich. Ze dragen bij aan een maatschappelijk doel. We leven niet in de waan van de dag. We zorgen dus ook voor voldoende weerstandsvermogen.

Grondaankopen en grote bouwprojecten

De gemeente is terughoudend met de aankoop van grond en vastgoed. Er wordt gezocht naar samenwerking met projectontwikkelaars, waardoor de gemeente minder financiële risico's loopt. Aangekochte gronden die voorlopig niet kunnen worden bebouwd worden niet tegen lage prijzen verkocht. Het inzetten van grond voor tijdelijke bestemmingen, zoals sportvelden, als evenemententerrein of als moestuin, heeft dan, uit maatschappelijk oogpunt, de voorkeur.

Het Nilants Ven: combinatie van wateropvang, recreatie en visvijver

Contact: secretaris Gerard Kienhuis, 0613 065 251, gerard.kienhuis@kpnmail.nl